

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2013

la nivelul județului BRAȘOV

I. Prezentare generală

1. Sfera și competențele de activitate

Curtea de Conturi este instituția înființată în baza Constituției, cu scopul de a efectua auditul gestiunii finanțelor publice ale României. Organizarea și funcționarea Curții de Conturi au fost aprobate prin Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată. Potrivit legii de organizare și funcționare, Curtea de Conturi este singura instituție competentă să certifice acuratețea și veridicitatea datelor cuprinse în situațiile financiare, asigurându-se că:

- modul de administrare a patrimoniului și execuția bugetului de venituri și cheltuieli sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare a instituțiilor/autorităților verificate;
- situațiile financiare ale instituțiilor/autorităților verificate sunt întocmite în conformitate cu cadrul legal de raportare financiară aplicabil în România și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a altor informații referitoare la activitatea desfășurată.

În legătură cu modul de utilizare corectă și eficace a resurselor financiare ale statului și ale unităților administrativ-teritoriale, este manifestat un interes semnificativ de către autoritățile statului și de către cetățeni, care este susținut de către Curtea de Conturi a României, prin rolul său de instituție de audit extern asupra finanțelor publice românești. Prerogativele conferite prin Constituție și Legea nr. 94/1992, privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, sunt îndeplinite în unitățile administrativ-teritoriale prin camerele de conturi județene, care exercită funcția de control asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

Camera de Conturi Brașov ca structură teritorială a Curții de Conturi a României, exercită această competență la instituțiile/autoritățile administrației publice locale din județul Brașov și pe baza aspectelor reținute elaborează și înaintează autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, raportul privind modul de utilizare și administrare a patrimoniului public și privat al acestora, în conformitate cu principiile legalității, regularității,

economicității, eficienței și eficacității, contribuind la responsabilizarea celor desemnați cu guvernarea fondurilor publice cu privire la calitatea actului de gestiune.

Prin verificările efectuate în anul 2014, potrivit competențelor care îi revin, Camera de Conturi Brașov, a urmărit, conform prevederilor legale, următoarele obiective, în funcție de tipul de acțiune efectuată, astfel :

- **în acțiunile de audit financiar** au fost vizate, în principal, situațiile financiare din punct de vedere a exactității, realității și conformității cu cadrul general de raportare financiară aplicabil, respectarea legalității și regularității tranzacțiilor economice în execuția bugetară a veniturilor și cheltuielilor, precum și administrarea patrimoniului în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate.

- **în acțiunile de audit al performanței** s-a urmărit dacă s-a asigurat o bună gestiune financiară a fondurilor publice utilizate pentru realizarea programelor/proiectelor sau activităților instituțiilor publice finanțate din bugetele locale, din punct de vedere al economiilor realizate în gestionarea fondurilor, al eficacității și eficienței utilizării resurselor alocate și a bunurilor deținute în proprietate.

- **prin acțiunile de control (audit de conformitate)** s-a urmărit dacă operațiunile economice ale celor investiți să administreze fonduri publice și patrimoniul public și privat al unităților administrativ-teritoriale, respectă, sub toate aspectele semnificative, cadrul juridic și cadrul de regularitate care le sunt aplicabile.

Rezultatele activității Camerei de Conturi a Județului Brașov sunt prezentate în raportul anual de activitate, rapoarte pe domenii specifice și raportul anual referitor la finanțele publice locale, cuprinzând constatări, concluzii și recomandări cu privire la utilizarea resurselor financiare și administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale.

Prezentul raportul a fost elaborat în temeiul art. 40 din Legea nr. 94/1992, republicată, și este destinat utilizatorilor interesați asupra modului în care se utilizează banul public, prezentând o sinteză a constatărilor, concluziilor și recomandărilor cu privire la măsurile ce urmează a fi luate de conducerea entităților verificate, consemnate în actele de control/audit întocmite de auditorii publici externi la ordonatorii principali și terțiari de credite bugetare finanțate din bugetele locale ale județului Brașov, precum și la operatorii economici, regii autonome și societăți comerciale, cu capital integral sau majoritar al unităților administrativ-teritoriale ale județului Brașov.

2. Domeniul supus auditării

Activitatea Camerei de Conturi a Județului Brașov a cuprins întreg spectru al procesului bugetar derulat în exercițiul financiar al anului 2013, respectiv, elaborarea, aprobarea, executarea, controlul și raportarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale cuprinse în Programul de activitate al anului 2014 aprobat de Plenul Curții de Conturi.

Obiectivele abordate în acțiunile de audit financiar și de conformitate, mandatate prin legea Curții de Conturi, se referă la formarea și utilizarea resurselor bugetelor unităților administrativ-teritoriale; utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale; situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice, regiile autonome și societățile comerciale, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică.

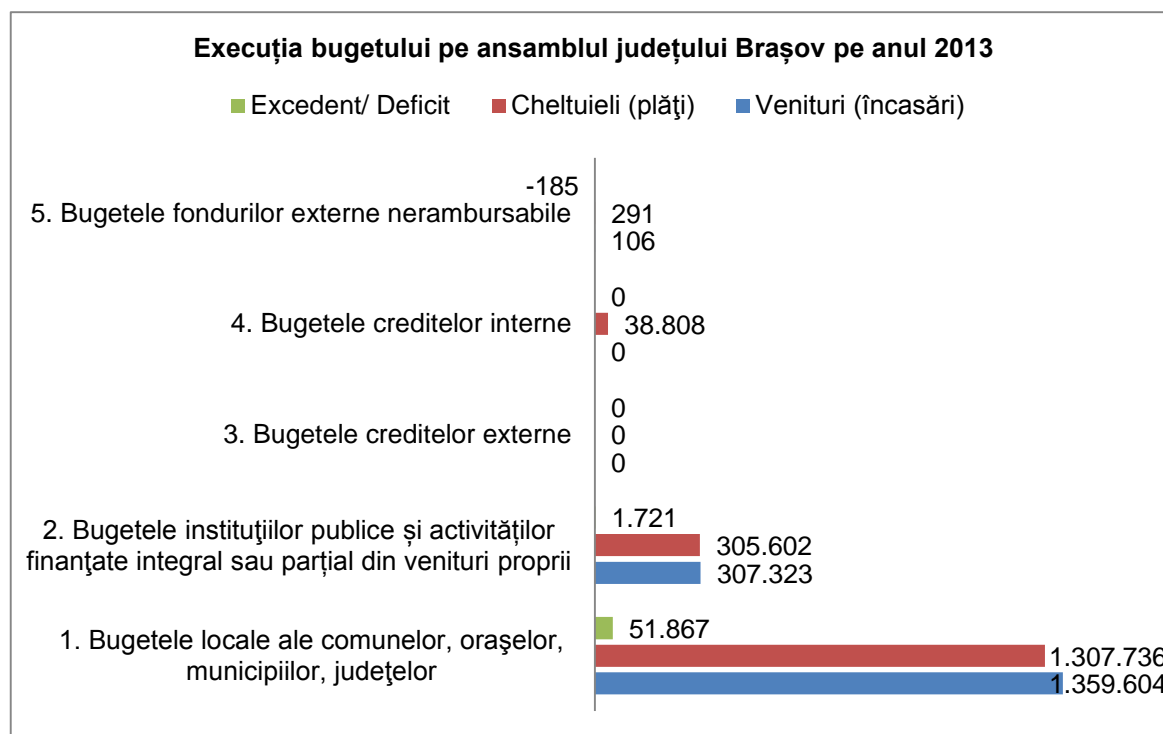
Totodată, în cadrul misiunilor de audit al performanței au fost abordate teme specifice privind evaluarea eficienței utilizării resurselor alocate pentru realizarea de investiții în infrastructură, în turism, în vederea creșterii calității serviciilor turistice, eficiența și eficacitatea concesionării și închirierii bunurilor din domeniul public și privat al unor unități administrativ-teritoriale din județ (la nivelul unui municipiu, a unui oraș și la o comună).

Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din județul Brașov, pentru exercițiul bugetar al anului 2013, reflectă dimensiunea efortului financiar public al unităților administrativ-teritoriale și este rezultatul însumării veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și al județului Brașov, bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții acordate din bugetele locale, bugetele instituțiilor finanțate integral din venituri proprii, bugetului aferent împrumuturilor externe și interne și a bugetului fondurilor externe nerambursabile.

Potrivit datelor centralizate de Agenția Națională de Administrare Fiscală – Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Județului Brașov, în sinteză, veniturile și cheltuielile elementelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din județul Brașov, pentru exercițiul bugetar al anului 2013, se prezintă astfel:

	mii lei		
	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent/ Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor	1.359.604	1.307.736	51.868
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	307.323	305.602	1.721
3. Bugetele creditelor externe	-	-	-
4. Bugetele creditelor interne	-	38.808	-
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile	106	291	-185

Grafic structura și execuția bugetului pe ansamblul județului se prezintă astfel:

În total buget general centralizat la nivelul județului Brașov, ponderea este deținută de bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului, respectiv, 81,6% la venituri și 79,1% la cheltuieli, iar bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii au o pondere în total buget centralizat de 18,4% la venituri și 18,5% la cheltuieli.

Din cele **59 de unități** administrativ-teritoriale existente la nivelul județului Brașov, 38 au încheiat execuția veniturilor și cheltuielilor la nivelul anului 2013 **cu excedent**, în sumă de

71.129 mii lei, iar **21** unități administrativ-teritoriale au înregistrat **un deficit** în sumă totală de **19.262** mii lei. Dintre unitățile administrativ-teritoriale auditate, care au încheiat execuția cu un deficit cu o pondere ridicată în totalul deficitului la nivel de județ menționăm: UATC Recea 21,7% (4.185 mii lei), UATO Zărnești 6,8% (1.305 mii lei), UATC Budila 4,7% (912 mii lei) și UATM Făgăraș 1,6% (319 mii lei).

Comparativ cu execuția bugetară a anului precedent, în anul 2013 nu s-au înregistrat creșteri semnificative ale veniturilor și cheltuielilor, astfel:

- veniturile bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale au crescut cu 4,31%, de la 1.303.427 mii lei la 1.359.604 mii lei, iar cheltuielile au scăzut cu 1%, de la 1.320.694 mii lei la 1.307.736 mii lei;

- veniturile bugetelor instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii au crescut cu 8,4%, de la 283.529 mii lei la 307.323 mii lei, iar cheltuielile au crescut cu 9,7%, de la 278.395 mii lei la 305.602 mii lei;

- bugetele creditelor interne relevă faptul că în anul 2013 nu au fost contractate credite noi, iar plățile raportate din astfel de surse au înregistrat o scădere cu 11,9%, de la 44.044 mii lei în anul precedent, la 38.808 mii lei în anul 2013;

- bugetele fondurilor externe nerambursabile au crescut în anul 2013, față de anul 2012 la partea de cheltuieli, de la 212 mii lei la 291 mii lei, iar la veniturile au crescut de la 78 mii lei în anul 2012 la 106 mii lei în anul 2013.

Execuția sintetică a veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale pe anul 2013

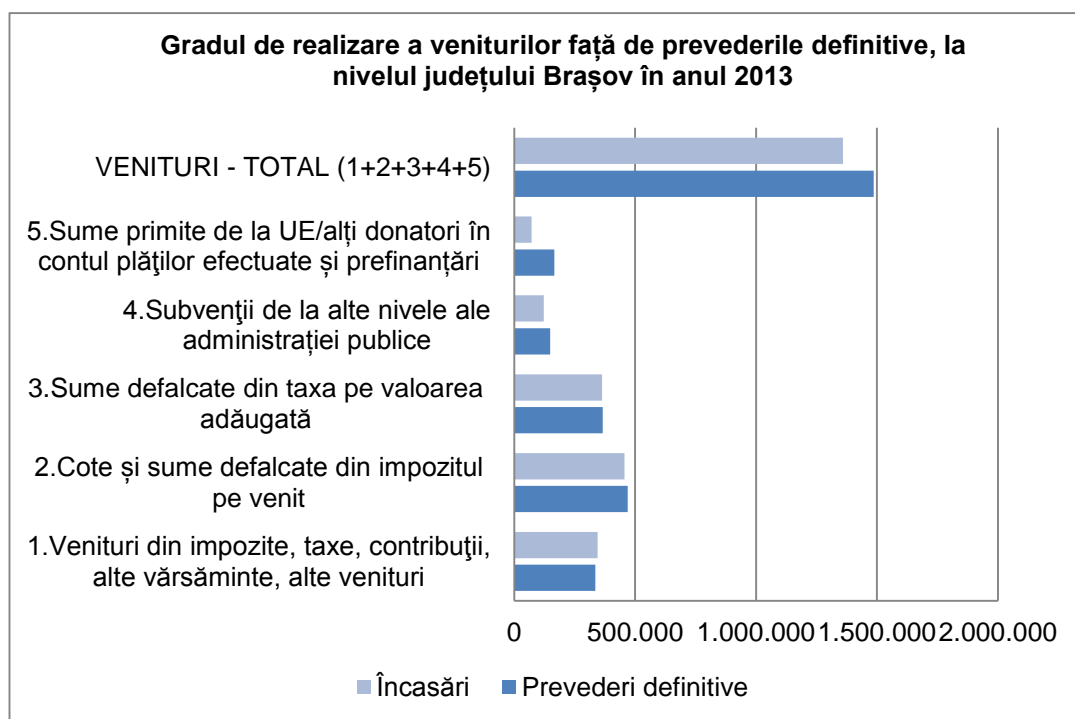
Bugetul local pe ansamblul județului Brașov cuprinde totalitatea bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și bugetul propriu al județului Brașov, astfel cum sunt definite de Legea nr. 273/2006, privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

1. Veniturile bugetelor locale

	mii lei				
	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Încasări	% încasări din prevederi inițial	% încasări din prevederi definitive
1.Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	296.195	335.230	344.422	116,3	102,7
2.Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	465.736	469.474	456.445	98,0	97,2
3.Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	344.020	366.570	363.750	105,7	99,2
4.Subvenții de la alte nivele ale administrației publice	102.733	148.949	122.517	119,3	82,2
5.Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	151.791	166.627	72.470	47,7	43,5
VENITURI - TOTAL (1+2+3+4+5)	1.360.475	1.486.850	1.359.604	99,9	91,4

* inclusiv transferurile voluntare

Grafic structura realizării veniturilor la nivelul județului Brașov, în anul 2013, pe surse comparativ cu prevederile bugetare și respectiv cu drepturile constatate, se prezintă astfel:

Potrivit datelor prezentate, ponderea veniturilor încasate în total venituri ale unităților administrativ-teritoriale este deținută de sumele repartizate din cote și sume defalcate din impozitul pe venit – 456.445 mii lei (33,6%) și din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată – 363.750 mii lei (26,8%), comparativ cu veniturile realizate din impozite, taxe, contribuții și alte venituri, în sumă de 344.422 mii lei, care reprezintă o pondere de 25,3% în total venituri. Prin urmare, se poate concluziona că aportul propriu al comunităților locale la acoperirea necesarului de fonduri, nu se situează încă la nivelul resurselor locale posibil a se realiza printr-o administrare eficientă a patrimoniului propriu, funcționarea administrației teritoriale locale fiind susținută prin sumele alocate de la bugetul de stat prin redistribuire, pentru echilibrarea bugetelor locale.

Cu toate acestea față de nivelul veniturilor realizate în anul 2012, în sumă de 1.303.427 mii lei, se observă o creștere a acestora, în sumă absolută cu 56.177 mii lei.

Din analiza datelor centralizate în conturile de execuție a unităților finanțate din bugetele locale, la partea de venituri, s-au desprins următoarele aspecte:

- Gradul de realizare a veniturilor, pe total, față de prevederile bugetare definitive, este în procent de 91,4%, ceea ce reprezintă o neîncasare a veniturilor prevăzute, în sumă absolută de 127.246 mii lei. Din analiza comparativă a acestui indicator cu anul 2012, s-a constatat o ușoară creștere a nivelului încasărilor.

- Veniturile proprii ale bugetelor locale, formate din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte și cotele defalcate din impozitul pe venit, încasate în anul 2013, s-au situat la nivelul sumei de 798.531 mii lei (exclusiv transferurile voluntare în sumă de 2.336 mii lei), ceea ce a reprezentat 58,7% din valoarea totală a veniturilor realizate, în creștere față de anul precedent când acestea au reprezentat o pondere de 57,5%.

- Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județului, comunelor, orașelor, municipiilor și pentru finanțarea lucrărilor de infrastructură în drumuri, precum și pentru echilibrarea bugetelor locale, au fost în sumă de 363.750 mii lei, în creștere față de exercițiul bugetar anterior.

- Subvențiile primite de la bugetul de stat au fost în sumă de 107.533 mii lei, ceea ce a reprezentat 87,7% din valoarea totală a subvențiilor încasate de la alte nivele ale administrației publice, sume alocate în principal pentru finanțarea programului național de dezvoltare locală (5.707 mii lei), finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărirea apelor (4.348 mii lei), finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap (46.122 mii lei), sume primite de administrațiile locale în cadrul programelor FEGA implementate de APIA (13.416 mii lei), sume pentru susținerea derulării proiectelor finanțate

din fonduri externe nerambursabile FEN (23.624 mii lei), pentru finanțarea sănătății (3.027 mii lei), re tehnologizarea centralelor termice și electrice de termoficare (2.000 mii lei), reabilitarea termică a clădirilor de locuit (651 mii lei), pentru plata arieratelor (800 mii lei).

➤ Subvențiile primite de la alte administrații în sumă de 14.984 mii lei, au fost subvenții primite de la bugetele locale și județean pentru ajutoare în situații de extremă dificultate (12.379 mii lei) și subvenții pentru finanțarea unor activități (2.605 mii lei).

➤ Subvențiile primite de la UE în contul plăților efectuate și prefinanțări au fost în sumă de 72.470 mii lei, mai mari decât cele primite în anul anterior.

➤ Transferurile voluntare altele decât subvențiile, în sumă de 2.336 mii lei, din care donațiile au fost în sumă de 325 mii lei, iar alte transferuri voluntare în sumă de 2.011 mii lei, au scăzut față de anul anterior, când s-au situat la nivelul sumei de 3.916 mii lei.

Față de nivelul prevăzut prin buget, un grad mai mare în colectarea veniturilor s-a înregistrat la cotele defalcate din impozitul pe venit (97,2%), sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată (99,2%) și la veniturile din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri (102,7%). Un grad redus de realizare s-a înregistrat la sumele primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări (43,5 %).

În raport cu totalitatea drepturilor constatate de încasat în sumă de 1.804.925 mii lei, veniturile încasate, inclusiv cele realizate prin stingere pe alte căi (59.666 mii lei), au fost realizate în procent de 78,6 %, în scădere față de anul anterior când s-a situat la 81,7%.

Cele mai importante venituri proprii din impozite, taxe și alte venituri, realizate din punct de vedere a încasării nominale la bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale din județul Brașov, au fost:

- veniturile din impozite și taxe pe proprietate – în sumă de 160.340 mii lei reprezentând 20% din veniturile proprii realizate;
- taxe pentru utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități – în sumă de 49.319 mii lei, reprezentând 6,2% din veniturile proprii realizate;
- veniturile din proprietate (vărsăminte de la regii autonome, venituri din concesiuni și închirieri) – în sumă de 57.625 mii lei, reprezentând 7,2% din veniturile proprii realizate;
- veniturile din vânzări de bunuri și servicii – în sumă de 38.959 mii lei, reprezentând 4,9% din veniturile proprii realizate;
- veniturile din capital (vânzarea unor bunuri din domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale) – 15.959 mii lei, reprezentând 2% din veniturile proprii realizate.

2. Cheltuielile bugetelor locale

mii lei

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi inițiale	% plăți din prevederi definitive
1.Cheltuieli de personal	325.339	340.976	339.630	104,4	99,6
2.Bunuri și servicii	398.621	425.003	384.641	96,5	90,5
3. Dobânzi	23.780	21.827	19.891	83,6	91,1
4. Subvenții	37.631	42.111	42.106	111,9	99,9
5. Fonduri de rezervă	12.997	3.763	0	0,00	0,00
6. Transferuri între unități ale administrației publice	52.765	60.306	57.703	109,4	95,7
7. Alte transferuri	13.160	13.387	11.514	87,5	86,0
8. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	200.711	213.010	88.611	44,1	41,6
9. Asistență socială	71.741	79.719	75.647	105,4	94,9

10. Alte cheltuieli	23.903	34.709	30.249	126,5	87,1
11.Cheltuieli de capital	254.113	308.570	223.799	88,1	72,5
12. Operațiuni financiare	33.431	41.708	41.398	123,8	99,2
13. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	- 334	- 6.211	- 7.453	2.231,4	120,0
CHELTUIELI-TOTAL (1+...+13)	1.447.858	1.578.878	1.307.736	90,3	82,8

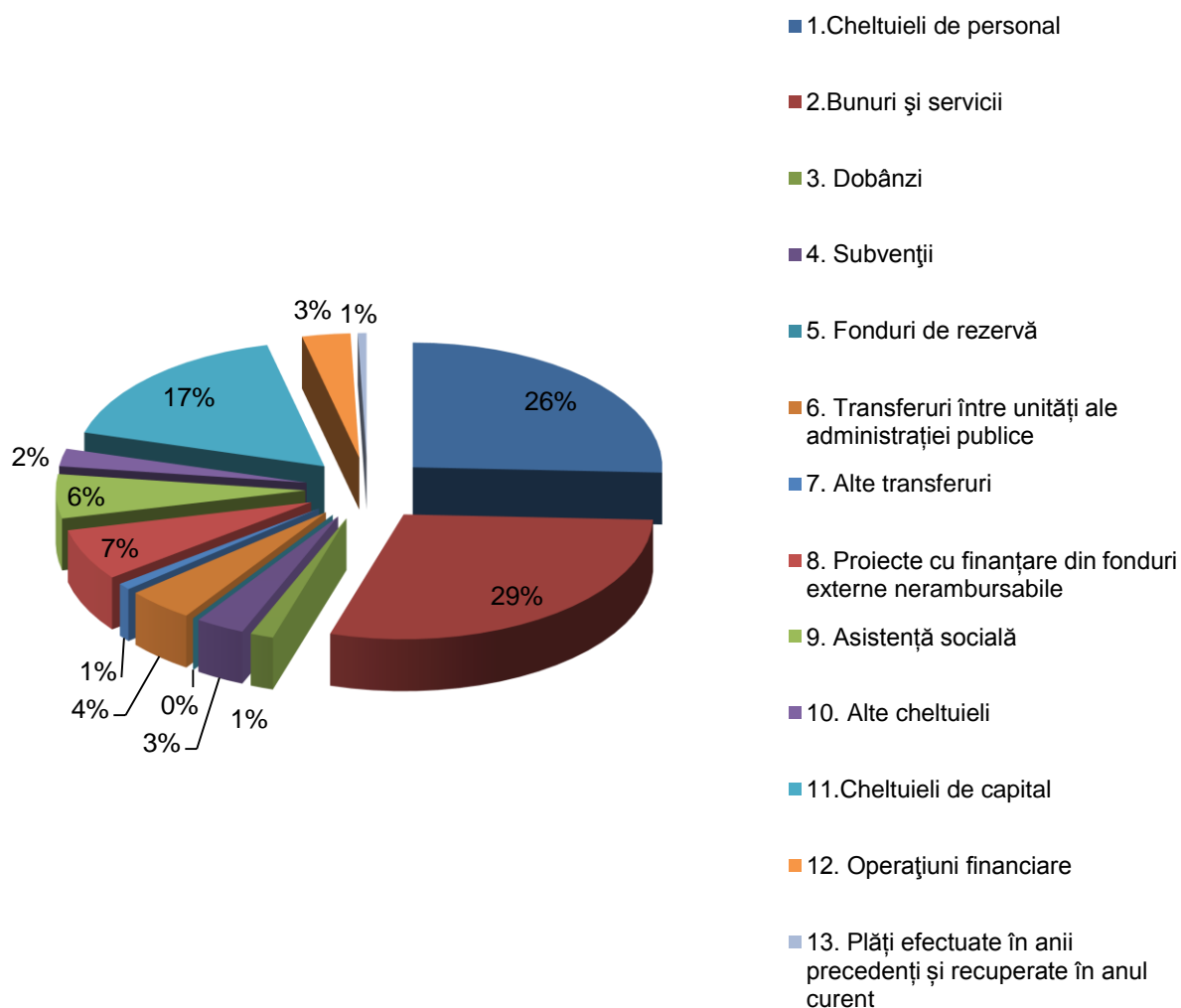
Din analiza datelor privind execuția cheltuielilor a rezultat că față de prevederile bugetare definitive, cheltuielile de personal s-au realizat în proporție de 99,6%, cele cu bunurile și serviciile în procent de 90,5%, iar cele de capital doar în proporție de 72,5%.

Potrivit datelor centralizate din execuția cheltuielilor efectuate la nivelul județului Brașov, în exercițiul bugetar 2013, ponderea cea mai mare au avut-o cheltuielile curente cu un procent de 80,3%, în creștere față de anul anterior când au fost de 77,4%, iar în cadrul acestora, în ordine descrescătoare se situează, cheltuielile cu bunurile și serviciile în procent de 29,4%, cheltuielile de personal care dețin o pondere de 25,9% în creștere față de anul anterior și cheltuielile de capital, cu o pondere de 17,1%, în scădere față de anul anterior când au fost de 22,2% din totalul cheltuielilor (plăților) efectuate.

Analizând comparativ cu anul 2012, nivelul cheltuielilor de capital a scăzut cu 5,1% în ultimul an și cu 13,8 % în ultimii doi ani (de la 30,9% în anul 2011, la 22,2% în anul 2012 și la 17,1 % în anul 2013).

Plățile efectuate la nivelul județului Brașov în anul 2013, potrivit clasificăției economice sunt prezentate în graficul de mai jos:

Plățile efectuate în anul 2013 la nivelul județului Brașov pe structura clasificăției economice

În structura funcțională, execuția cheltuielilor (la nivelul plăților efectuate) se prezintă astfel:

✚ Autorități publice și acțiuni externe – 129.066 mii lei, reprezentând un procent de 9,9% din volumul cheltuielilor (plăților) efectuate, iar față de nivelul creditelor bugetare definitive, cheltuielile s-au efectuat în proporție de 87,9%.

✚ Alte servicii publice generale – 18.829 mii lei, cu un procent de 1,4% din volumul cheltuielilor efectuate.

✚ Tranzacții privind datoria publică – 20.915 mii lei, cu un procent de 1,6% din volumul cheltuielilor efectuate.

✚ Transferuri între diferite nivele ale administrației – 314 mii lei.

✚ Apărare – 547 mii lei.

✚ Ordine publică și siguranță națională – 15.384 mii lei, reprezentând un procent de 1,1% din volumul cheltuielilor (plăților) efectuate, iar față de nivelul creditelor bugetare definitive, cheltuielile s-au efectuat în proporție de 91,7%.

✚ Învățământ – 316.033 mii lei, reprezentând un procent de 24,2% din volumul cheltuielilor (plăților) efectuate, iar față de nivelul creditelor bugetare definitive, cheltuielile s-au efectuat în proporție de 95,2%.

✚ Sănătate – 17.407 mii lei, reprezentând un procent de 1,3% din volumul cheltuielilor (plăților) efectuate, iar față de nivelul creditelor bugetare definitive, acestea s-au efectuat în proporție de 60,6%.

✚ Cultură, recreere și religie – 116.161 mii lei, reprezentând un procent de 8,9% din volumul cheltuielilor (plăților) efectuate, iar față de nivelul creditelor bugetare definitive, cheltuielile s-au efectuat în proporție de 82,8%.

✚ Asigurări și asistență socială – 147.106 mii lei, reprezentând un procent de 11,2% din volumul cheltuielilor (plăților) efectuate, iar față de nivelul creditelor bugetare definitive, acestea s-au efectuat în proporție de 93,5%.

✚ Locuințe, servicii și dezvoltare publică – 145.899 mii lei, reprezentând un procent de 11,1% din volumul cheltuielilor (plăților) efectuate, iar față de nivelul creditelor bugetare definitive, acestea s-au efectuat în proporție de 72,4%.

✚ Protecția mediului – 61.041 mii lei, reprezentând un procent de 4,7% din volumul cheltuielilor (plăților) efectuate, iar față de nivelul creditelor bugetare definitive, cheltuielile s-au efectuat în proporție de 87,2%.

✚ Acțiuni economice – 319.035 mii lei, pentru acțiuni economice generale și de muncă, prevenire și combatere inundații, combustibili, agricultură, sivicultură și vânătoare, transporturi, alte acțiuni, reprezentând o pondere de 24,4% din cheltuieli, iar față de nivelul creditelor bugetare definitive, s-au realizat în procent de 72,8%, din care:

✚ Acțiuni generale – 3.069 mii lei, având o pondere redusă în această categorie de cheltuieli.

✚ Combustibili și energie – 18.735 mii lei, având o pondere de 5,8% în volumul acestor cheltuieli, iar execuția s-a situat la un procent de 92,2% față de nivelul creditelor bugetare definitive.

✚ Agricultură și vânătoare – 11.424 mii lei, cu o pondere redusă de 3,5% în această categorie de cheltuieli, dar în creștere față de anul precedent.

✚ Transporturi – 262.970 mii lei, având o pondere de 20,1% în volumul cheltuielilor, iar în cadrul acțiunilor economice ponderea lor a fost de 82,4%; execuția acestora s-a situat la un procent de 78,2% față de nivelul creditelor bugetare definitive.

✚ Alte acțiuni economice – 22.836 mii lei, având o pondere de 1,7% în volumul cheltuielilor, în cadrul acțiunilor economice având o pondere de 7,1%, iar execuția s-a situat la un procent de 46,5% față de nivelul creditelor bugetare definitive.

3. Gradul de autofinanțare a cheltuielilor bugetare din veniturile proprii

Pe categorii de bugete, gradul de autofinanțare a unităților administrativ-teritoriale la care s-au efectuat misiuni de audit financiar, se prezintă astfel:

Categoriile de bugete	REALIZĂRI EFECTIVE ANUL 2013		
	Plăți nete de casă total (mii lei)	Venituri proprii (mii lei)	Grad autofinanțare %
0	1	2	3
TOTAL BUGETE, din care:	1.307.736	798.531	61,1
1.Consiliul județean	231.743	117.054	50,5
2.Municipii	651.400	442.961	68,0
3. Orașe	130.668	85.850	65,7
4. Comune	293.925	152.666	51,9

Gradul de autofinanțare a plăților nete de casă din venituri proprii pe ansamblul celor 21 de unități administrativ-teritoriale la care s-au efectuat misiuni de audit financiar în anul 2013, a fost de 61,6% (plăți nete de casă realizate – 984.227 mii lei, venituri proprii încasate 606.344 mii lei).

Cel mai mic grad de autofinanțare a plăților nete de casă din venituri proprii s-a înregistrat în cazul comunelor Recea (18,4%), Șinca Nouă (27,3%), Budila (33,1%), iar la nivelul orașelor, un nivel mai scăzut a gradului de autofinanțare, s-a înregistrat la orașul Victoria (53,5%).

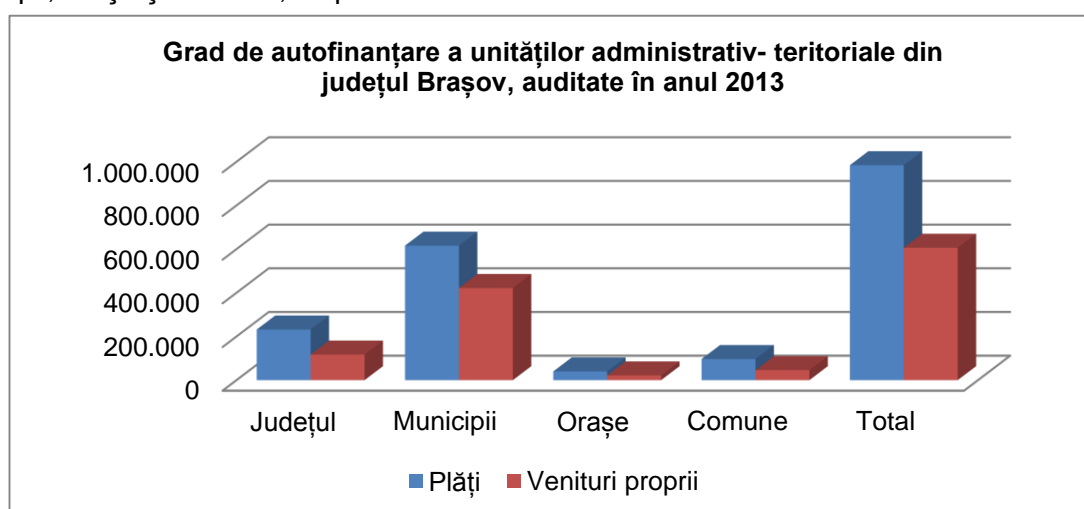
De menționat este faptul că nicio unitate administrativ-teritorială din cele la care au fost efectuate verificări, nu și-a autofinanțat integral plățile nete de casă din veniturile proprii realizate.

Cel mai mare grad de acoperire a cheltuielilor din veniturile proprii s-a înregistrat în cazul comunelor Vama Buzăului (69,7%), Bran (63,2%), Părău (60,2%), Poiana Mărului (59,9%), Feldioara (58,1%).

Gradul de autofinanțare pe fiecare unitate administrativ-teritorială, la care s-a realizat misiunea de audit financiar asupra conturilor de execuție bugetară întocmite pe anul 2013, este redat în tabelul de mai jos:

Nr Crt.	Unitățile Administrativ-Teritoriale auditate	Plăți efective (mii lei)	Venituri proprii (mii lei)	Grad autofinanțare %
1	<i>UATJ Brașov</i>	231.743	117.053	50,5
2	UATM Brașov	521.443	370.086	70,9
3	UATM Făgăraș	50.845	25.870	50,9
4	UATM Săcele	43.631	25.875	59,3
	<i>Subtotal Municipii</i>	615.919	421.831	68,5
5	UATO Victoria	10.858	5.811	53,5
6	UATO Zărnești	29.016	15.865	54,7
	<i>Subtotal Orașe</i>	39.874	21.676	54,4
7	UATC Bunești	7.100	3.044	42,8
8	UATC Budila	5.773	1.911	33,1
9	UATC Bran	7.769	4.913	63,2
10	UATC Drăguș	2.185	1.234	56,5
11	UATC Felidioara	12.728	7.403	58,2
12	UATC Hârseni	3.505	1.988	56,7
13	UATC Părău	3.437	2.069	60,2
14	UATC Poiana Mărului	4.453	2.670	59,9
15	UATC Prejmer	13.774	7.387	53,6
16	UATC Racoș	3.675	1.954	53,2
17	UATC Recea	11.217	2.069	18,4
18	UATC Sâmbăta de Sus	3.687	1.739	47,2
19	UATC Șinca Nouă	7.333	2.005	27,3
20	UATC Teliu	5.915	2.509	42,4
21	UATC Vama Buzăului	4.140	2.889	69,8
	<i>Subtotal comune</i>	96.691	45.784	47,4
	<i>Total unități auditate (21)</i>	984.227	606.344	61,6

Grafic, gradul de autofinanțare a unităților administrativ-teritoriale auditate, respectiv județ, municipii, orașe și comune, se prezintă astfel:

II. Prezentarea rezultatelor acțiunilor de audit/control desfășurate la nivelul județului Brașov

Camera de Conturi Brașov are cuprins în Programul de activitate aprobat pentru anul 2014 de Plenul Curții de Conturi prin HP nr. 257/24.10.2013, cu modificările și completările ulterioare, efectuarea la unități ale administrației publice locale a unui număr de 92 acțiuni de audit/control, din care 25 acțiuni de audit financiar asupra conturilor de execuție bugetară întocmite pentru exercițiul bugetar 2013, 63 acțiuni de control și 4 acțiuni de audit al performanței. În urma acțiunilor desfășurate au fost întocmite 50 rapoarte de control/audit, 52 procese verbale de constatare și 36 note de constatare. Nu a fost acordat nici un certificat de conformitate. Procesul de valorificare a constatărilor a fost realizat în cazul a 30 acțiuni, emițându-se 30 decizii prin care au fost dispuse un număr de 358 măsuri.

În cadrul acțiunilor de control cuprinse în program, un număr de 49 acțiuni au avut ca temă verificarea ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii. În urma desfășurării acestor acțiuni au fost întocmite 18 rapoarte de control, 30 procese verbale de constatare și o notă unilaterală.

Sintetic rezultatele activității desfășurate pe anul 2014 se prezintă astfel:

1. Informații relevante cu privire la rezultatele acțiunilor de audit/control

	Total	din care:		
		Audit financiar	Acțiuni de control	Audit al performanței
1.Acțiuni desfășurate la nivelul județului	92	25	63*	4
2.Certificate de conformitate	-	-	-	-
3.Rapoarte de control/audit	50	22	28	-
4.Procese verbale de constatare	52	22	29**	1**
5.Note de constatare	36	35	1	-
6.Decizii emise	30	20	10	-
7.Măsuri dispuse prin decizii	358	258	100	-

Notă: *) sunt cuprinse și acțiunile de verificare a ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii.

***) sunt cuprinse procesele verbale de constatare întocmite în urma acțiunilor de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii.

2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

În competența de verificare a Camerei de Conturi Brașov pentru anul 2013, se aflau un număr de 346 entități ale administrației publice locale, din care 293 entități ai căror conducători au calitatea de ordonatori de credite, 48 agenți economici și 5 entități de natura asociațiilor și fundațiilor. În programul de activitate aprobat pe anul 2014 au fost cuprinse un număr de 97 entități, care reprezintă 28% din totalul entităților aflate în competența de verificare. De precizat este că, la unele entități, pe parcursul anului 2014 s-au efectuat mai multe acțiuni, astfel pe lângă efectuarea misiunii de audit financiar s-au desfășurat misiuni de audit al performanței sau acțiuni de verificare a ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii, astfel că aceeași entitate a fost supusă, în anul 2014 la două sau chiar mai multe verificări.

Acțiunile desfășurate, pe entități, realizate în anul 2014 de Camera de Conturi Brașov asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public în exercițiul financiar al anului 2013, se prezintă astfel:

Categoriile de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități existente	Entități verificate	%
1.Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	293	84	28,7
1.1. ordonatori principali de credite, din care:	59	25	42,4
- consilii județene	1	1	100,0
- municipii	4	4	100,0

- orașe	6	4	66,7
- comune	48	16	33,3
1.2. ordonatori secundari de credite	1	-	-
1.3. ordonatori terțiari de credite, din care:	233	59	25,3
- verificați prin acțiune distinctă	x	4	x
- verificați odată cu ordonatorul principal de credite	x	55	x
2. Regii autonome de interes local	14	4	28,6
3. Societăți comerciale de interes local	34	9	26,5
4. Alte entități	5	-	-
TOTAL	346	97	28,0

Verificările efectuate în anul 2014 s-au localizat cu preponderență la entitățile ai căror conducători au calitatea de ordonatori de credite, care au reprezentat 86,6% din totalul entităților supuse verificării. Acțiunile desfășurate în anul 2014 au vizat 84 entități din administrația publică locală, ai căror conducători au calitatea de ordonatori de credite, din care 25 entități ai căror conducători au calitatea de ordonatori principali de credite și 59 entități ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțiari de credite (55 de entități au fost verificate odată cu entitatea ierarhic superioară și 4 entități prin acțiuni distincte) și 13 operatori economici de subordonare locală.

3. Structura și sumele estimate ale abaterilor constatate

Urmare acțiunilor de audit/control desfășurate până la data de 15.11.2014, la nivelul unităților administrativ-teritoriale și operatorilor economici de subordonare locală, au fost constatate abateri de la reglementările legale care au avut ca efect producerea de prejudicii în gestionarea resurselor publice, nestabilirea și nevirarea la bugetul de stat și bugetele locale, în totalitate și la termenele legale, a impozitelor și taxelor, precum și reflectarea nereală a patrimoniului public în situațiile financiare anuale verificate.

	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1. Venituri suplimentare	5.552	602	6.154
2. Prejudicii	23.086	108	23.194
3. Abateri financiar-contabile	69.143	0	69.143
Total sume	97.781	710	98.491

Rezultatele activităților specifice desfășurate de Camera de Conturi a Județului Brașov în anul 2014, se concretizează în identificarea de venituri suplimentare datorate bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale și bugetului general consolidat al statului, estimate la nivelul sumei de 6.154 mii lei (inclusiv accesorii), estimarea de prejudicii urmare gestionării în condițiile nerespectării principiilor de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate a fondurilor publice și a patrimoniului public al unităților administrativ-teritoriale (inclusiv beneficii nerealizate) în sumă de 23.194 mii lei, precum și stabilirea de abateri financiar contabile estimate la nivelul sumei de 69.143 mii lei.

4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate
mii lei

	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
1. UATJ Brașov	0	3.491	729
Activitatea proprie	0	3.491	190
Camera Agricolă Județeană Brașov	0	0	21
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Brădet Săcele	0	0	18
Colegiul Tehnic Aurel Vijoli Făgăraș – secția specială	0	0	500
2. UATM Brașov	123	6	16.947
Activitatea proprie	19	2	16.947
Poliția Locală Brașov	0	4	0
Colegiul Tehnic Mircea Cristea Brașov	40	0	0
Școala Gimnazială nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” Brașov	34	0	0
Școala Gimnazială nr. 5 Brașov	30	0	0
3. UATM Făgăraș	15	6.742	23
Activitatea proprie	15	4.862	23
Poliția Locală Făgăraș	0	768	0
Serviciul Public de Asistență Socială Făgăraș	0	1.112	0
4. UATM Săcele	52	3.559	0
Activitatea proprie	52	3.250	0
Școala Gimnazială nr. 4 „Frații Popoca” Săcele	0	26	0
Liceul „Zajzoni Rab Istvan” Săcele	0	57	0
Liceul Teoretic „George Moroianu” Săcele	0	226	0
5. UATO Victoria	103	512	0
Activitatea proprie	103	512	0
6. UATO Zărnești	3	1.417	961
Activitatea proprie	1	1.412	812
Școala Gimnazială nr. 1 „Gheorghe Crăciun” Zărnești	0	0	149
Liceul Tehnologic „Malaxa” Zărnești	0	5	0
Spitalul „C.T. Spârchez” Zărnești	2	0	0
7. UATC Budila	45	609	785
Activitatea proprie	45	566	785
Școala Gimnazială Budila	0	43	0
8. UATC Drăguș	15	250	2.367
Activitatea proprie	15	245	2.367
Școala Gimnazială „I.C. Drăgușanu” Drăguș	0	5	0
9. UATC Feldioara	0	12	0
Activitatea proprie	0	12	0

10. UATC Hârseni	0	299	49
Activitatea proprie	0	297	49
Școala Gimnazială Hârseni	0	2	0
11. UATC Părău	135	345	0
Activitatea proprie	135	345	0
12. UATC Poiana Mărului	4	66	0
Activitatea proprie	4	64	0
Școala Gimnazială nr. 1 Poiana Mărului	0	2	0
13. UATC Racoș	405	584	0
Activitatea proprie	405	584	0
14. UATC Recea	1	655	0
Activitatea proprie	1	653	0
Școala Gimnazială Recea	0	2	0
15. UATC Sâmbăta de Sus	77	809	4.813
Activitatea proprie	77	809	4.813
16. UATC Șinca Nouă	3	782	5.973
Activitatea proprie	3	769	5.917
Școala Gimnazială Șinca Nouă	0	13	56
17. UATC Teliu	0	384	1.471
Activitatea proprie	0	98	381
Școala Gimnazială Teliu	0	286	1.090
18. UATC Vama Buzăului	38	286	0
Activitatea proprie	38	286	0
19. Direcția de Pază și Ordine a Județului Brașov	0	698	193
20. Direcția Fiscală Brașov	5	0	2.669
21. Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări de Servicii RA Săcele	41	54	5.770
22. Regia Publică Locală a Pădurilor Săcele RA	3	225	24
23. Regia Publică Locală Ocolul Silvic „Pădurile Făgărașului” RA Voila	14	157	1.722
24. Regia Publică Locală Stejarul RA Rupea	288	620	11
25. SC Ecosal RE-LI-VO SRL Recea	27	3	5
26. SC Goscom Cetatea Râșnov SA Râșnov	0	15	77
27. SC Gospodărie Comunală Valea Comăniei SRL Comăna	30	3	188
28. SC Rural – Sal SRL Șercaia	7	26	4.500
29. SC Serviciul Public Rupea SRL Rupea	53	6	571
30. SC Tetkron SRL Brașov	3.804	152	18.311
31. Spitalul Clinic de Copii Brașov	39	91	51
32. Spitalul Clinic de Obstetrică și Ginecologie	824	336	933

„Dr. I.A. Sbârcea” Braşov			
33. UATM Braşov „*)”	-	-	-
34. UATM Codlea „*)”	-	-	-
35. UATO Predeal „*)”	-	-	-
36. UATO Râşnov „*)”	-	-	-
37. UATC Bran „*)”	-	-	-
38. UATC Buneşti „*)”	-	-	-
39. UATC Cristian „*)”	-	-	-
40. UATC Prejmer „*)”	-	-	-
41. SC Metrom Industrial Parc SA Braşov „*)”	-	-	-
42. SC Utilităţi Publice Bran SRL Bran „*)”	-	-	-
43. SC Valea Fenişului SRL Augustin „*)”	-	-	-
Total sume	6.154	23.194	69.143

Notă: „*) acţiunea se află în procedură de valorificare”.

III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de audit/control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Acțiunile de audit financiar desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale și acțiunile de control realizate la nivelul operatorilor economici de subordonare locală au evidențiat o serie de curențe și iregularități în modul de formare, administrare și utilizare a resurselor publice care impune în continuare măsuri pentru îmbunătățirea managementului în domeniul finanțelor publice locale și dezvoltarea capacității instituționale de elaborare și execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

a) Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2013, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat.

Fundamentarea bugetului de venituri și cheltuieli nu s-a efectuat la nivelul tuturor entităților, conform prevederilor Legii finanțelor publice locale, în funcție de posibilitățile reale de încasare a veniturilor proprii și de baza legală de reglementare a cheltuielilor, astfel:

- Drepturile de încasat nu au fost stabilite în funcție de constatarea, evaluarea și inventarierea materiei impozabile existente pe raza localității și a bazei de impozitare, de evaluarea serviciilor prestate și a veniturilor obținute din acestea. Astfel, UATC Părău – la fundamentarea veniturilor bugetului local nu au fost luate în considerare ca sursă bugetară veniturile de natura impozitului pe teren sau taxei pe teren, intravilan și extravilan, datorate de către persoanele fizice sau juridice precum și veniturile din valorificarea fondului cinegetic.
- Alocarea prin buget a creditelor bugetare nu s-a efectuat pe activități și în funcție de necesitățile evaluate prin programul anual al achizițiilor publice și de baza legală de reglementare a cheltuielilor, astfel:
 - nivelul creditelor bugetare alocate pentru anumite categorii de cheltuieli a fost subdimensionat, situație care a condus ca în procesul execuției bugetare, plata acestora să fie efectuată de la alte aliniate decât cele care reglementa cheltuielile efectuate (UATC Drăguș, Școala Gimnazială nr. 1 „Gheorghe Crăciun” Zărnești);
 - nu au fost cuprinse în bugetul local, credite de angajament pentru acțiunile multianuale contractate în anii anteriori celui auditat, entitățile angajând credite bugetare fără a avea aprobate credite de angajament (UATM Săcele, UATO Zărnești);

- alocarea prin buget, la cheltuieli de personal, de credite bugetare pentru plata unor venituri salariale care nu sunt reglementate prin lege pentru personalul entităților din administrația publică locală (Direcția de Pază și Ordine a Județului Brașov, majoritatea unităților administrativ-teritoriale);
 - cheltuielile cuprinse în bugetul de venituri și cheltuieli al Școlii Gimnaziale „I.C. Drăgușanu” Drăguș nu s-au fundamentat având în vedere costul standard per elev/preșcolar.
- Necuprinderea în mod distinct în bugetul local – partea de cheltuieli, de credite bugetare destinate stingerii plăților restante existente la finele anului 2012 (UATC Șinca Nouă).
 - Includerea în bugetul local – secțiunea de dezvoltare și în programul de investiții anexă la buget, a obiectivelor de investiții și/sau a cheltuielilor asimilate investițiilor fără a fi aprobate de către autoritățile publice locale deliberative, documentațiile tehnico-economice și notele de fundamentare a necesității și oportunității efectuării cheltuielilor asimilate investițiilor (UATO Zărnești, UATC Budila, UATC Drăguș, UATC Părău).

Abaterile de această natură s-au produs prin omisiunea cerințelor imperative ale dispozițiilor Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, care obligă la stabilirea cuantumului drepturilor de încasat pe baza inventarierii materiei impozabile și a bazei impozabile, evaluarea serviciilor prestate și a veniturilor obținute din acestea, precum și pe alte elemente specifice, corelat cu posibilitățile reale de realizare a veniturilor, precum și a dimensionării și repartizării cheltuielilor pe activități și acțiuni în concordanță cu prioritățile stabilite de autoritățile publice deliberative locale, în vederea funcționării acestora și în interesul colectivității locale, dar cu respectarea dispozițiilor legale.

b) Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare.

Situațiile financiare anuale întocmite de entitățile auditate nu oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlate informații referitoare la activitatea desfășurată de acestea, ca urmare a erorilor și abaterilor constatate în activitatea financiar-contabilă auditată. Principalele categorii de abateri identificate sunt:

- neînregistrarea în evidența contabilă a unor operațiuni economice sau înregistrarea eronată a acestora, operațiuni care au condus la prezentarea denatură a informațiilor în situațiile financiare întocmite la 31.12.2013 de zece unități administrativ-teritoriale auditate și de toate entitățile ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțiari de credite, cuprinse în programul de activitate pe anul 2014 în vederea auditării situațiilor financiare întocmite pe anul 2013;
- menținerea eronată în evidența contabilă a creanțelor de natura amenzilor datorate de persoanele fizice decedate (Direcția Fiscală Brașov);
- nerespectarea principiului contabilității pe bază de angajamente (UATJ Brașov, UATC Șinca Nouă, Spitalul Clinic de Copii Brașov);
- neconcordanțe între evidența sintetică și analitică a veniturilor și/sau a cheltuielilor (UATC Drăguș, UATC Sâmbăta de Sus, UATC Șinca Nouă);
- înregistrarea în evidența contabilă a unor operațiuni economice fără a avea la bază documente justificative (UATC Budila, UATC Drăguș, UATC Sâmbăta de Sus, UATC Șinca Nouă);
- neînregistrarea în evidența contabilă și neraportarea/raportarea eronată a plăților restante și a arieratelor (UATO Zărnești, UATC Budila, UATC Drăguș, UATC Șinca Nouă, UATC Teliu);
- neîntocmirea registrului de casă pentru operațiunile de încasări și plăți în numerar (UATC Șinca Nouă);
- depunerea cu întârziere la trezorerie a sumelor încasate în numerar de la contribuabili (UATC Budila, UATC Sâmbăta de Sus);
- situațiile financiare întocmite pe anul 2013 nu au fost prezentate autorității publice deliberative pentru analiză și aprobare (UATC Budila).

Abaterile constatate au fost generate de necunoașterea sau neaplicarea reglementărilor legale, lipsa de colaborare între compartimentele implicate în desfășurarea activităților entității, slaba pregătire profesională a personalului din compartimentul financiar contabil sau neresponsabilizarea acestora prin fișele postului, neîntocmire de proceduri operaționale pentru activitățile desfășurate de entitate.

c) Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile auditate.

În evaluarea sistemului de control intern/managerial s-a analizat implementarea standardelor de control intern, inclusiv activitatea de audit intern desfășurată. Având în vedere că organizarea corespunzătoare a controlului intern vizează în mod direct calitatea gestiunii economice și financiare a entităților, cu consecințe negative sau pozitive asupra activității acestora, s-a urmărit identificarea slăbiciunilor sistemului de control intern/managerial din cauza cărora au apărut erorile constatate sau care au generat chiar o gestionare defectuoasă sau frauduloasă a fondurilor publice în entitățile verificate. Totalitatea informațiilor obținute ca urmare a evaluării controlului intern/managerial au fost utilizate de către auditorii publici externi ca probe de audit, pentru stabilirea riscurilor din respectivele entități.

În baza legii și a regulamentelor proprii Curții de Conturi, în urma finalizării evaluării sistemelor de control intern/managerial din entitățile verificate, auditorii publici externi au acordat acestora calificative (bine, satisfăcător, nesatisfăcător).

O analiză a distribuției calificativelor acordate acestora, arată faptul că numărul entităților publice care au primit calificativele „satisfăcător” (9) și „nesatisfăcător” (5), comparativ cu cele care au primit calificativul „bine” (8), sunt într-un număr relativ apropiat, dar cu toate acestea putem concluziona că în multe cazuri, conducătorii entităților nu au depus eforturile necesare pentru implementarea cerințelor legislative privind controlul intern.

Abaterile constatate în urma acțiunilor efectuate în cadrul entităților publice din administrația publică locală au scos în evidență faptul că, acestea, se datorează în special disfuncționalităților existente în organizarea și exercitarea controlului și auditului intern, cât și faptului că acestea nu funcționează la un nivel care să asigure realizarea veniturilor bugetare și gestionarea fondurilor publice în condiții de legalitate, regularitate și maximă eficiență.

În urma evaluării sistemelor de control intern și a probelor de audit obținute, în marea majoritate a instituțiilor auditate s-a concluzionat că sistemele de control intern nu funcționează în mod corespunzător, activitățile de audit intern la nivelul instituțiilor publice sunt, în general, formale, ineficiente sau insuficient de riguroase, nu acoperă domenii semnificative, iar conducătorii acestora nu sunt interesați să valorifice aceste activități și, drept urmare, riscurile de control au fost evaluate ca fiind medii sau ridicate.

Sfera auditului public intern cuprinde toate activitățile desfășurate în cadrul entităților publice pentru îndeplinirea obiectivelor acestora, inclusiv evaluarea sistemului de control intern/managerial. În cazul unei bune funcționări, evaluarea auditului intern de către Curtea de Conturi, poate prezenta o serie de avantaje, respectiv, reducerea duratei verificărilor (prin valorificarea rezultatelor auditului intern, reducerea mărimii eșantioanelor și reducerea testărilor), obținerea unor probe de audit din rapoartele de audit intern și reducerea riscului de audit prin complementaritatea actului de audit extern și intern. În acest domeniu, însă, s-au constatat o serie de deficiențe la 10 entități verificate, printre care: neorganizarea activității de audit, nerespectarea cerințelor impuse de normele metodologice în desfășurarea acestei activități, neurmărirea implementării recomandărilor formulate ceea ce nu a putut conduce, de multe ori, la o valorificare corespunzătoare a acestei activități.

Activitatea de audit intern este descoperită în special la nivelul unităților administrativ-teritoriale comunale, care nu reușesc să organizeze astfel de activități la nivelul structurilor județene cu personalitate juridică ale structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale

recunoscute ca fiind de utilitate publică/prin asociații de dezvoltare intercomunitară sau să angajeze auditori calificați.

În ceea ce privește controlul financiar preventiv propriu, ca una dintre cele mai importante activități de control aflate la dispoziția managerilor din entitățile publice, s-au reținut o serie de deficiențe la un număr de 7 entități auditate, cum ar fi: neemiterea actelor administrative de organizare a controlului financiar preventiv propriu sau prin dispozițiile emise de conducerea entităților auditate nu sunt stabilite limitele de competență în exercitarea controlului financiar preventiv propriu și termenele de acordare a vizei; nu a fost stabilit circuitul documentelor în cadrul entităților; exercitarea formală a controlului financiar preventiv propriu; nu au fost supuse vizei unele proiecte de operațiuni prin care se afectează patrimoniul entităților.

Organizarea și exercitarea în mod deficitar a controlului financiar preventiv propriu de către instituțiile publice se datorează în primul rând lipsei personalului de specialitate, cu consecințe în ceea ce privește separarea atribuțiilor de control preventiv de acelea de conducere a evidenței contabile sau de participare la executarea operațiunilor economico-financiare în cauză.

d) Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în quantumul și la termenele stabilite de lege.

Abaterile constatate și consemnate în actele de audit, cu privire la stabilirea, constatarea, urmărirea și încasarea veniturilor bugetelor locale relevă faptul că managementul în acest domeniu nu este încă suficient de performant, nivelul veniturilor proprii încasate nu exprimă potențialul real al unităților administrativ-teritoriale și că există deficiențe în activitatea de administrare și de executare silită a creanțelor fiscale de către compartimentele de specialitate ale primăriilor.

Volumul veniturilor proprii ale unităților administrativ-teritoriale a fost influențat atât de diminuarea posibilităților de plată ale contribuabililor persoane fizice, de creșterea numărului persoanelor juridice care s-au confruntat cu situații dificile în asigurarea capacității de plată, cât și de deficiențele existente în activitatea de administrare și de executare silită a creanțelor fiscale de către compartimentele de specialitate ale primăriilor.

Pe de altă parte, implicarea încă destul de susținută a bugetului de stat în asigurarea resurselor bugetelor locale, explică insuficienta preocupare a autorităților locale în evaluarea veniturilor proprii și în urmărirea încasării acestora pe parcursul execuției bugetare.

Aspectele semnificative reținute sunt:

- La majoritatea unităților administrativ-teritoriale au fost identificate abateri privind nestabilirea/stabilirea eronată a impozitelor/taxelor pe teren și clădire ca urmare a nedeclarării de către contribuabili a bazei impozabile și a nestabilirii din oficiu a acesteia de către personalul de specialitate din primării sau prin subdimensionarea bazei impozabile, ca urmare a neîncadrării corecte a terenurilor pe zone și categorii de folosință, ceea ce a condus la aplicarea unui nivel al impozitului pe teren mai mic decât cel legal. De asemenea, ordonatorii de credite nu au fost interesați în crearea de pârghii necesare pentru urmărirea modului de respectare a obligației contribuabililor de a declara organelor fiscale construcțiile achiziționate sau a celor construite, după expirarea termenului prevăzut în autorizațiile de construire și de verificare a realității datelor din declarațiile de impunere depuse de contribuabili, în special a celor care priveau reevaluarea periodică a activelor fixe supuse impozitării.

Un impact negativ asupra colectării impozitelor și taxelor locale a avut-o și neaplicarea, în totalitate, a procedurilor de urmărire și executare silită prevăzute de Codul de procedură fiscală, în vederea încasării veniturilor proprii, persoanele cu atribuții în domeniu limitându-se doar la emiterea și transmiterea înștiințărilor de plată și a somațiilor, fără a lua și celelalte măsuri de executare silită pentru încasarea la bugetele locale a unor datorii restante.

În sensul celor menționate exemplificăm: UATC Părău (121 mii lei impozit pe clădire și impozit pe terenul intravilan și extravilan ca urmare nerespectării corespondenței zonării terenurilor din extravilan cu terenurile din intravilan), UATC Racoș (374 mii lei impozit pe clădire datorat de Composesoratul de Pădure și Pășune Racoș, 31 mii lei taxă pe teren datorată de persoanele fizice și juridice care dețin în concesiune terenuri proprietate a comunei Racoș), UATC Budila (23 mii lei taxă pentru terenul forestier aflat în administrarea Direcției Silvice Brașov, 14 mii lei impozit pe clădire datorat de SC AGETAPS CONSTRUCT SRL, 7 mii lei taxă pe teren datorată de persoanele juridice care utilizează în baza unui contract de închiriere bunuri proprietate comunei Budila), UATC Vama Buzăului (23 mii lei taxă pe teren datorată de Asociația Plaiurile Boncotei pentru terenurile concesionate), UATM Făgăraș (12 mii lei taxă pe clădire/terenuri proprietate publică sau privată a municipiului Făgăraș, concesionate unor persoane fizice sau juridice), UATC Poiana Mărului (4 mii lei impozit pe clădire datorat de contribuabilii care dețin în proprietate pe teritoriul comunei Poiana Mărului o doua proprietate).

La UATC Sâmbăta de Sus s-a constatat calcularea eronată a impozitului pe clădiri datorat de patru societăți comerciale care dețin materie impozabilă pe teritoriul comunei, respectiv SC Gouda Gold SRL Sibiu, SC Complex Sâmbăta SRL Sâmbăta de Sus, SC Florirex SRL Făgăraș și SC Antada Com SRL Făgăraș, valoarea estimativă a veniturilor datorate bugetului local se cifrează la nivelul sumei de 2.783 mii lei. De precizat că, pentru două societăți comerciale, respectiv SC Florirex SRL Făgăraș (la care soția și fiul primarului sunt asociați) și SC Antada Com SRL Făgăraș (la care fiica primarului și soțul acesteia sunt asociați), au fost șterse din evidența contabilă a comunei, creanțele datorate din impozit pe clădire pentru perioada 2009 – 2010, iar începând cu anul 2011 au fost debitate sume cu mult inferioare celei datorate și corespunzătoare valorii imobilelor deținute de agenții economici, la dosarele fiscale existând balanțe de verificare care conțineau informații neconforme cu realitatea din punct de vedere a valorii contabile a clădirilor, astfel că valoarea estimată a impozitului pe clădire datorat pentru perioada 2010 – 2013 s-a cifrat la nivelul sumei de 1.380 mii lei.

- Modul de stabilire, evidențiere în contabilitate și încasare a veniturilor nefiscale din proprietate a constituit un alt punct deficitar al activității entităților auditate. Astfel, verificările efectuate au evidențiat că deși entitățile dețin bunuri care au fost concesionate/închiriate/date în administrare, nu s-a urmărit evidențierea în contabilitate și încasarea redevenței sau chiriei datorate. De asemenea, în cazul concesionării unor servicii publice nu s-a urmărit respectarea de către concesionari a clauzelor contractuale cu privire la valoarea redevenței și a termenului de plată. Exemplificăm în acest sens: UATM Săcele (14 mii lei neactualizarea cu indicele de inflație a redevenței datorate de SC Cibin SRL conform contractului de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate a municipiului Săcele, 38 mii lei chirie datorată de SC DISZ TIPO SRL ca urmarea compensării fără bază legală a acestei obligații cu unele reparații curente, aflate în sarcina chiriașului), UATC Vama Buzăului (15 mii lei chirie datorată pentru utilizarea fără bază legală a unui imobil proprietate a comunei de către SC Farmacia Levalin SRL), UATC Drăguș (15 mii lei neactualizarea anuală cu indicele de inflație a redevenței datorate pentru contractele de concesiune gestionate de entitate). Aspecte de nelegalitate și neregularitate s-au constatat și în cazul stabilirii și încasării veniturilor din proprietate de natura tarifului anual de gestionare a fondului cinegetic și a vârsământului din profitul net datorat de regiile autonome de subordonare legală, la: UATC Părău, UATC Budila, UATC Drăguș, UATC Hârșeni, UATC Recea, UATC Șinca Nouă.

Constatările reținute cu impact financiar asupra veniturilor bugetelor locale evidențiază că există o implicare necorespunzătoare a factorilor de decizie în activitatea de stabilire, colectare și urmărire a încasării acestor venituri, la temenele și în cuantumul stabilit de lege prin neluarea de măsuri pentru organizarea inventarierii materiei impozabile și a bazei de impozitare și neorganizarea activității de colectare la cerințele impuse de reglementările legale,

la care se adaugă și criza de personal specializat în acest domeniu, cu care se confruntă administrația publică locală.

e) Calitatea gestiunii economico-financiare.

✚ Nerespectarea prevederilor legale cu privire la gestionarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale.

În urma acțiunilor de audit financiar au fost identificate abateri în gestionarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale. Astfel în cazul a trei comune managementul nu a efectuat nici un demers pentru cunoașterea reală a patrimoniului, nefiind efectuată operațiunea de inventariere pe anul 2013, iar în cazul a cinci unități administrativ-teritoriale și a două instituții, nu au fost respectate în totalitate precizările legale cu privire la efectuarea operațiunii de inventariere sau nu au fost inventariate toate elementele patrimoniale, omisiunile referindu-se în special la imobilizările corporale în curs de execuție, conturile de disponibilități, creanțe și datorii, precum și la alte elemente fără substanță materială, cu consecințe în prezentarea în situațiile financiare a unor elemente patrimoniale incerte, neconfirmate prin inventariere.

Analiza situațiilor financiare a evidențiat că informațiile cu privire la activele fixe sunt denaturate, nu reflectă în mod fidel poziția financiară a entităților ca urmare existenței unor active fixe corporale care nu au fost evaluate, fiind menținute în evidența contabilă la valoarea de 0,01 lei sau sunt exprimate în unități convenționale (UATO Zărnești, UATC Recea), precum și neefectuarea reevaluării activelor fixe corporale de natura construcțiilor și terenurilor la termenele reglementate prin lege, respectiv la interval de trei ani (UATJ Brașov, UATM Brașov, UATM Săcele, UATC Părău, UATC Recea, Direcția Fiscală Brașov).

Misiunile de audit efectuate au evidențiat faptul că la aproximativ o treime din unitățile administrativ-teritoriale, managementul nu a manifestat preocupare pentru cunoașterea situației reale a proprietății publice deținute prin neactualizarea inventarului bunurilor care fac parte din domeniul public al localității, cu modificările intervenite în structura și valoarea acestora, sau nu au efectuat demersuri pentru actualizarea anexelor aprobate prin HG nr. 972/2002 (UATJ Brașov, UATM Săcele, UATO Victoria, UATO Zărnești, UATC Drăguș, UATC Feldioara, UATC Recea).

✚ Nerespectarea prevederilor legale cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, precum și utilizarea nelegală a fondurilor alocate de la bugetul de stat.

În cadrul acestui obiectiv s-a urmărit modul în care au fost administrate și utilizate resursele financiare existente în entitate, în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute pentru acestea. S-au verificat și analizat: constituirea și utilizarea fondurilor entității; efectuarea cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare; acordarea și utilizarea, conform destinațiilor stabilite a alocațiilor pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor către ordonatorii terțiari; a obligațiilor față de bugetele publice; respectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și a administrării patrimoniului.

Constatările în cadrul acestui obiectiv s-au regăsit la majoritatea entităților supuse auditului și la majoritatea categoriile de cheltuieli, astfel:

- **Cheltuieli de personal** – au fost identificate ca și în anii precedenți, abateri de la normele legale referitoare la acordarea unor venituri salariale personalului din cadrul primăriilor și din instituțiile și serviciile publice de interes local, precum și persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică, situație determinată de interpretarea și aplicarea eronată a legislației în domeniul salarizării personalului din administrația publică locală.

Cea mai frecventă abatere, întâlnită la majoritatea unităților administrativ-teritoriale, se referă la includerea în salariul de bază a unor sporuri sau adaosuri salariale (spor de dispozitiv, spor de fidelitate, spor de stabilitate, spor de condiții vătămătoare, spor de condiții, suplimentului postului, suplimentul treptei de salarizare, etc.) cu nerespectarea regulilor și principiilor stabilite prin legile-cadru care au instituit un nou sistem de salarizare, cu norme juridice noi și fără să se aibă în vedere că toate actele juridice emise în baza legislației anterioare care nu își mai regăsesc temei în noua legislație, nu se mai aplică.

De asemenea, la două unități administrativ-teritoriale comunale, veniturile salariale plătite consilierilor personali ai primarilor nu au fost justificate legal (UATC Budila 31 mii lei, postul nu era cuprins în organigramă, iar persoana angajată îndeplinea concomitent și altă funcție în sistemul public, cu același interval orar de desfășurare zilnică a activității, și venitul salarial lunar nu s-a justificat prin muncă prestată; UATC Racoș 15 mii lei, postul de consilier personal nu a fost cuprins în organigramă și venitul salarial lunar nu a fost justificat prin muncă prestată).

La trei entități, conducerea compartimentului financiar-contabil nu a efectuat, în cadrul termenului legal de 90 de zile, demersuri pentru recuperarea din fondul național unic de asigurări sociale de sănătate a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă care au depășit cuantumul contribuției lunare datorate de angajator pentru concedii și indemnizații, și au fost plătite din veniturile proprii ale entităților (UATC Șinca Nouă 13 mii lei, UATC Sâmbăta de Sus 13 mii lei, Spitalul Clinic de Obstetrică și Ginecologie „Dr. I.A. Sbârcea” 336 mii lei).

La Direcția de Pază și Ordine a Județului Brașov, directorul instituției, deși a fost numit temporar prin decizie a Președintelui Consiliului Județean Brașov, s-a substituit autorității publice locale și și-a încheiat însăși contractul individual de muncă, modificat ulterior prin opt acte adiționale, iar venitul salarial pe care și l-a stabilit a depășit cuantumul reglementat prin lege pentru funcția deținută, valoarea estimată a acestor plăți cifrându-se la nivelul sumei de 90 mii lei. Tot la această instituție, managementul nu a dat curs dispozițiilor legale referitoare la diminuarea în perioada 01.07.2010 – 30.09.2010, cu 25% a veniturilor salariale ale personalului, deși fusese atenționat în acest sens și de compartimentul de audit public intern din Consiliul Județean Brașov (199 mii lei).

Potrivit atribuțiilor prevăzute de lege, de verificare a modului de utilizare a fondurilor transferate entităților din subordinea consiliilor locale, în urma misiunilor de audit financiar au fost identificate și situații de nerespectare a dispozițiilor legale referitoare la salarizarea personalului din trei unități de învățământ.

- **Cheltuieli cu bunuri și servicii** – abaterile identificate au evidențiat un management defectuos în utilizarea resurselor bugetelor locale, cu nerespectarea principiilor buneii gestiuni financiare, determinate de acceptarea la plată de lucrări de reparații curente neexecutate/servicii neprestate, sau prin actualizarea tarifelor cu un indice de inflație superior celui prevăzut prin contract, depășirea normativului de cheltuieli pentru consumul de carburanți, efectuarea de plăți pentru activități care nu au legătură cu scopul pentru care entitatea a fost înființată și în interesul colectivității locale, plăți fără documente justificative sau către persoane care nu sunt autorizate pentru prestarea unor servicii, plăți pentru servicii juridice sau de avocatură în condițiile în care entitățile au organizate în structura proprie compartimente juridice, plata din bugetul local a contravalorii serviciilor de salubritate și de alimentare cu apă prestate de operatorul economic, persoanelor fizice și juridice din localitate.

În acest sens exemplificăm:

1. UATO Zărnești a încheiat cu SC Vectra Service SRL Zărnești și SC Consal SRL Brașov, contractul de concesiune nr. 717/2006 având ca obiect concesiunea „Activității de Întreținere și Reparare drumuri publice” pentru o perioadă de 10 ani cu posibilitatea de prelungire. Deși clauzele contractuale și caietul de sarcini prevedea că tarifele se vor indexa anual cu indicele de inflație comunicat de Institutul Național de Statistică pentru anul

precedent și modificările legislative, și se vor aproba de Consiliul Local al orașului Zărnești, în fapt tarifele nu au fost aprobate de autoritatea publică deliberativă și actualizarea s-a efectuat prin utilizarea unui indice de actualizare superior celui comunicat de Institutul Național de Statistică pentru luna decembrie a anului bugetar precedent, iar în situațiile de lucrări au fost incluse articole de deviz care nu se regăsesc în oferta financiară, producând un prejudiciu estimat la nivelul sumei de 235 mii lei.

2. Direcția de Pază și Ordine a Județului Brașov a încheiat cu SC Chira's Group Protection SRL Bod contractul de prestări de servicii nr. 1/28.02.2011 având ca obiect asigurarea pazei obiectivului și bunurilor care aparțin entității auditate, precum și liniștea și ordinea publică în interiorul și perimetrul acestuia, în condițiile în care însăși scopul înființării instituției era tocmai de asigurare a pazei obiectivelor și bunurilor ce aparțin domeniului public și privat al județului Brașov, precum și ordinea publică în interiorul și perimetrul instituțiilor de interes județean. Pe de altă parte, SC Chira's Group Protection SRL Bod avea ca acționari și administratori, pe însăși directorul Direcției de Pază și Ordine a Județului Brașov și fiul acestuia, care era șeful serviciului administrativ al instituției, astfel că prin încheierea contractului, directorul se afla, potrivit dispozițiilor legale, în incompatibilitate. De asemenea, potrivit documentelor existente la sediul instituției, paza sediului acesteia s-a realizat cu personalul propriu, astfel că suma plătită cu titlu de cheltuieli de pază pe perioada existenței contractului (până la 01.09.2013) constituie prejudiciu estimat la nivelul sumei de 317 mii lei.

De asemenea, utilizarea neeficientă a fondurilor Direcției de Pază și Ordine a Județului Brașov de către directorul instituției, dar în avantajul propriei societăți, a continuat și prin efectuarea de achiziții de combustibil, anvelope, rovinietă, servicii de spălare autoturisme, servicii de telefonie mobilă, servicii de medicină a muncii, dar și prin punerea la dispoziție cu titlu gratuit, a unui spațiu în sediul instituției, care de altfel era închiriat, și fără recuperarea chiriei și a utilităților consumate, valoarea estimată a acestor cheltuieli fiind de 21 mii lei.

3. UATC Racoș a încheiat cu SC Protection B.G.G. SRL Brașov contractul nr. 1.959 din 19.04.2011 având ca obiect servicii de pază, cesionat ulterior către SC Tactical Response Team SRL Brașov, prin atribuire directă deși valoarea acestuia se situa din punct de vedere al pragului valoric pentru atribuirea prin licitație publică. Pe de altă parte, Consiliul Local a aprobat atribuirea contractului prin licitație, deși prin bugetul local nu erau prevăzute surse pentru finanțarea acestor cheltuieli, fapt ce a condus la utilizarea sumei alocate de Consiliul Județean Brașov (300 mii lei) pentru finanțarea obiectivului de investiții „Alimentare cu apă Comuna Racoș” pentru plata serviciilor de pază, schimbând fără bază legală destinația sumelor alocate. Totodată, unele din plățile efectuate nu au fost justificate cu servicii prestate sau unele justificări nu au legătură cu serviciile prestate, astfel că prejudiciul estimat este în sumă de 320 mii lei.

4. UATM Săcele a plătit în perioada 2012 – 2013 din bugetul local suma de 795 mii lei reprezentând contravaloarea unor servicii de alimentare cu apă neachitate de către Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări Servicii Săcele RA către SC Compania Apa Brașov SA din perioada 01.06.2005 - 31.07.2009, obligație asumată printr-un proces verbal încheiat cu furnizorul serviciului și care a stat la baza pronunțării unei sentințe favorabile operatorului economic. Această obligație a fost consemnată în contractul de delegare a gestiunii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare încheiat în 24.09.2008 între SC Compania Apa Brașov SA și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară în domeniul Apei din Județul Brașov (în care municipiul Săcele este asociat) care nu este aprobat de autoritatea publică deliberativă a municipiului Săcele.

- **Cheltuieli de capital** – abaterile și prejudiciile identificate au fost determinate în principal de neorganizarea controlului intern sau exercitarea formală a controlului financiar preventiv propriu, neverificarea realității și legalității datelor înscrise în situațiile de lucrări prezentate la decontare, neurmărirea lucrărilor executate în concordanță cu angajamentele legale încheiate, neverificarea respectării prețurilor din devizul ofertă la decontarea lucrărilor

înscrise în situațiile de plată, includerea în situațiile de lucrări a unor prețuri sau tarife supraevaluate în raport cu prețul pieței, acordarea unor avansuri executanților în procent mai mare decât cel reglementat, achiziția de autovehicule cu nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la normativul de cheltuieli privind dotarea cu autoturisme, inexistența unui sistem de monitorizare a achizițiilor publice.

Exemplificăm în acest sens:

1. UATJ Brașov a încheiat cu SC GOTIC SA Brașov contractul de lucrări nr. 8.798/10.11.2006 privind „Lucrări de reabilitare DJ 131C km 17+000 – 29+050 Racoș – Rupea”. Pe parcursul execuției prin nerespectarea documentației de achiziție, a legislației privind achizițiile publice și prin acceptarea la plată a unor documente care conțin informații nereale cu privire la realitatea lucrărilor executate, decontarea dublă a unor lucrări și nerespectarea prețurilor din devizul ofertă, s-au efectuat plăți fără bază legală din bugetul județean estimate la nivelul sumei de 1.852 mii lei.

2. UATM Săcele a încheiat cu SC Ag Serv Construct SRL contractul subsecvent de lucrări nr. 28/04.04.2011 privind obiectivul „Execuția rețelelor de apă uzată, extinderea și reabilitarea rețelelor de apă potabilă în cartierele Baciș-Turcheș din Municipiul Săcele” cu nerespectarea în totalitate a acordului-cadru întocmit cu același executant, și a acceptat la plată situații de lucrări care conțin lucrări neexecutate, precum și decontarea unor materiale la prețuri superioare celor din facturile de achiziție, valoarea estimativă a acestor plăți fiind în sumă de 660 mii lei.

3. UATC Sâmbăta de Sus a achiziționat în luna decembrie 2013 de la cheltuieli materiale un autoturism, deși aceasta reprezintă o cheltuială de capital și impunea cuprinderea cheltuielii în programul de investiții și în bugetul local – partea de cheltuieli secțiunea de dezvoltare. Pe de altă parte, entitatea nu avea bază legală pentru efectuarea unei astfel de cheltuieli, deoarece mai deținea în proprietate alte două autoturisme și normativul de cheltuieli reglementat pentru consiliile comunale este de un autoturism, astfel că cheltuiala efectuată fără bază legală se cifrează la nivelul sumei de 45 mii lei.

➤ **Cheltuieli cu asistența socială**

Aspectele rezultate în urma misiunilor efectuate au evidențiat că managementul unităților administrativ-teritoriale au reacționat pozitiv la rezultatele controalelor efectuate de Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Brașov, abateri cu privire la aplicarea legislației sociale fiind identificate doar la UATC Hârseni și UATC Racoș.

➤ **Transferuri și alte cheltuieli** – abaterile constatate au fost determinate de acordarea finanțărilor nerambursabile de către autoritățile administrației publice locale cu nerespectarea prevederilor legale, în sensul că au fost acordate sume de bani asociațiilor sportive și unităților de cult fără întocmirea contractelor de finanțare nerambursabilă sau fără existența cererilor tip însoțite de documente justificative, sau unor asociații și fundații pentru activități neeligibile și fără prezentarea documentelor justificative.

Exemplificăm în acest sens:

1. UATM Făgăraș a efectuat plăți din bugetul local în sumă totală de 730 mii lei, către Asociația Handbal Club Municipal Făgăraș (400 mii lei) și Asociația Club Sportiv Civitas Făgăraș (330 mii lei), organizații de drept privat neguvernamental, de persoane fizice și juridice, înființate în temeiul OG nr. 26/2000, fără a exista contracte încheiate între părți pentru finanțarea programelor structurilor sportive de drept privat fără scop lucrativ, prin care să se stabilească obiectul și volumul activităților specifice, parametrii sportivi de realizat, suma stabilită pentru finanțarea programelor defalcată pe obiective, activități și naturi de cheltuieli, obligațiile și responsabilitățile părților. Pe de altă parte, chiar și în condițiile în care cele două cluburi aveau încheiate contracte de finanțare nerambursabilă, puteau beneficia de la bugetul local numai de suma totală de 255.500 lei.

2. UATJ Braşov a încheiat contracte de colaborare cu diverse asociații (Asociația OPTIM Braşov, Asociația TDM 2000 Braşov, Asociația Culturală Alexia Braşov) cu nerespectarea prevederilor HCJ nr. 141/2013, obiectul acestora nefiind acțiuni culturale și sportive, valoarea plăților efectuate din bugetul județean fiind în sumă de 485 mii lei. De asemenea, persoanele cu atribuții nu au urmărit depunerea de către beneficiari a rapoartelor cu privire la desfășurarea proiectului care constituie obiectul contractului de colaborare, au fost acceptate la decontare cheltuieli care nu au legătură cu obiectul contractului sau fără documente justificative sau fără o analiză prealabilă a valorii acestora, astfel că întreaga sumă virată constituie prejudiciu.

➤ **Obligațiile către bugetele publice.**

Abaterile constatate au fost determinate de necunoașterea sau nerespectarea de către personalul cu atribuții financiar contabile a legislației fiscale cu consecințe în diminuarea veniturilor datorate bugetului general consolidat la statului.

În acest sens exemplificăm:

- necalcularea, neevidențierea în contabilitate și nevirarea vărsămintelor datorate de persoanele juridice pentru persoane cu handicap neîncadrate (Colegiul Tehnic Mircea Cristea Braşov, Școala Gimnazială nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” Braşov, Școala Gimnazială nr. 5 Braşov – 104 mii lei, Direcția Fiscală Braşov – 5 mii lei, Spitalul Clinic de Copii Braşov – 23 mii lei, Spitalul Clinic de Obstetrică și Ginecologie „Dr. I.A. Sbârcea” – 171 mii lei);
- necalcularea, neevidențierea în contabilitate, nedeclararea la organul fiscal și neplata obligațiilor fiscale aferente drepturilor salariale câștigate prin sentințe judecătorești pentru persoanele cărora li s-a desfășurat contractul de muncă (UATC Sâmbăta de Sus – 77 mii lei);
- necalcularea, neevidențierea în contabilitate și nevirarea la bugetul județului Braşov a cotei de 50% din contravaloarea chiriei încasate pentru spațiile din proprietatea UATJ Braşov, aflate în administrarea entității pentru perioada 2008 – 2013 (Spitalul Clinic de Obstetrică și Ginecologie „Dr. I.A. Sbârcea” – 612 mii lei);
- nerestituirea la fondul național unic de asigurări sociale de sănătate a cheltuielilor recuperate de la persoanele care prin faptele lor au adus daune sănătății altor persoane, efectuate pe perioada spitalizării de unitate sanitară și decontate în baza contractului încheiat cu Casa de Asigurări de Sănătate a județului Braşov (Spitalul Clinic de Copii Braşov – 15 mii lei).

➤ **Vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesiunea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale, concesiunea de servicii cu caracter public și asocierile în participațiune**

Abaterile constatate au fost determinate de nerespectarea de către managementul unităților administrativ-teritoriale și a instituțiilor publice, a prevederilor legale referitoare la administrarea bunurilor proprietate publică sau privată și neurmărirea respectării clauzelor contractuale de către concesionari/chiriași.

În acest sens, exemplificăm:

1. Clubul Sportiv Municipal Făgăraș, fără aprobarea autorității publice deliberative, a pus la dispoziția Asociației Club Sportiv Civitas Făgăraș – organizație fără scop patrimonial, folosința cu titlu gratuit a bazei sportive, proprietate publică a municipiului Făgăraș.

2. Municipiul Săcele a încheiat contractul de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate a municipiului Săcele nr. 6.446/15.05.2006 cu SC Cibin SRL Săcele pentru o perioadă de 5 ani, fiind prelungit ulterior pentru încă 2,5 ani. Deși contractul a fost modificat

ulterior prin 10 acte adiționale cu aprobarea Consiliului Local al municipiului Săcele, la solicitarea concesionarului de modificare a tarifelor, autoritatea contractantă nu a urmărit clauzele contractului și anexele la acesta, fapt ce a generat plăți nedatorate către concesionar în sumă totală de 124 mii lei.

3. Între Direcția de Pază și Ordine a Județului Brașov în calitate de asociat reprezentată de Chiran Ion și SC Chira's Group Protection SRL Bod în calitate de asociant, s-a încheiat în luna noiembrie 2010 un contract de asociere în participațiune având ca obiect derularea în bune condiții a contractului de prestări servicii pază de către asocierea nou înființată, care conține clauze nefavorabile pentru instituție în sensul că toate contractele de pază ale acesteia au fost puse la dispoziția asocierii, sumele rezultate din serviciile prestate au fost virate societății, chiar și în situația în care unele sume nu au fost încasate, iar profitul instituției aproape inexistent, deoarece se limita numai la 1% din rezultatele obținute, aceasta având obligația de a contribui și la achitarea cheltuielilor comune. Mai mult, unele din serviciile plătite de Consiliul Județean Brașov pentru obiectivele proprii au fost realizate în fapt de către personalul Direcției de Pază și Ordine a Județului Brașov, valoarea estimată a prejudiciului din acest contract fiind de 56 mii lei.

Principalele abateri constatate în urma acțiunilor de control efectuate la operatorii economici de subordonare locală.

În baza atribuțiilor și competențelor prevăzute de lege, Camera de Conturi a Județului Brașov a efectuat verificări la 13 agenți economici de interes local (4 regii autonome și 9 societăți comerciale), urmărindu-se exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare, îndeplinirea obligațiilor bugetare, administrarea contractelor de achiziție publică, gestionarea patrimoniului public și privat, întocmirea și fundamentarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe principii economice.

În urma acțiunilor de control efectuate la operatorii economici de subordonare locală s-au constatat:

- Managementul acestor entități nu a manifestat preocupare pentru elaborare bugetului de venituri și cheltuieli, instrument în planificarea și urmărirea desfășurării activității, fiind constatate ca abateri: neîntocmirea bugetului de venituri și cheltuieli (SC Rural Sal SRL Șercaia, SC Ecosal Re-Li-Vo SRL Recea); fundamentarea indicatorilor de venituri nu s-a efectuat în funcție de costuri reale ale activităților desfășurate (SC Gospodărire Comunală Valea Comăniei SRL Comăna și SC Serviciul Public Rupea SRL), bugetul de venituri și cheltuieli al SC Tetkron SRL Brașov nu a fost aprobat de autoritatea publică deliberativă a municipiului Brașov.
- Informațiile prezentate în evidența contabilă nu reflectă realitatea fiind identificate erori de înregistrare în evidența contabilă a unor elemente patrimoniale sau neînregistrarea unor active, creanțe, debite, drepturi și obligații (SC Rural Sal SRL Șercaia, RAGCPS Săcele RA, RPL Ocolul Silvic „Pădurile Făgărașului” RA Voila, SC Ecosal Re-Li-Vo SRL Recea, SC Tetkron SRL Brașov); neînregistrarea în evidența extracontabilă a bunurilor primite în administrare (SC Serviciul Public Rupea SRL Rupea, RPL Stejarul RA Rupea, SC Goscom Cetatea Râșnov SA Râșnov); înregistrarea unor operațiuni fără documente justificative, necronologic și nesistematic (SC Rural Sal SRL Șercaia, RAGCPS Săcele RA).
- Consiliile locale ale unităților administrativ-teritoriale nu au asigurat un sistem de administrare și control corespunzător dispozițiilor legale, respectiv nu a fost încheiat contractul de performanță/mandat de Consiliul de administrație cu directorul operatorului economic (SC Ecosal Re-Li-Vo SRL Recea, RAGCPS Săcele RA, RPL Ocolul Silvic „Pădurile Făgărașului” RA Voila, SC Rural Sal SRL Șercaia, SC Tetkron SRL Brașov) sau contractul de performanță/mandat nu conține obiective cuantificabile și criterii de performanță specifice, pentru stabilirea salarizării directorului (SC

Gospodărire Comunală Valea Comănie SRL Comăna, SC Serviciul Public Rupea SRL Rupea), iar la unii agenți economici nu s-a constituit Consiliului de Administrație (SC Serviciul Public Rupea SRL Rupea, SC Gospodărire Comunală Valea Comănie SRL Comăna).

- Veniturile datorate bugetului local nu au fost cuantificate, evidențiate în contabilitate, declarate la organele fiscale teritoriale și virate conform dispozițiilor legale aplicabile fiind identificați operatori economici care nu și-au îndeplinit obligațiile de virare a vărsământului din profitul net sau a dividendelor datorate proprietarilor (SC Ecosal Re-Li-Vo SRL Recea – 21 mii lei, SC Serviciul Public Rupea SRL Rupea – 50 mii lei, SC Gospodărire Comunală Valea Comănie SRL Comăna – 27 mii lei), a impozitelor și taxelor locale pentru bunurile impozabile (RAGCPS Săcele RA – 66 mii lei, RPL Ocolul Silvic „Pădurile Făgărașului” RA Voila – 14 mii lei, RPL Stejarul RA Rupea – 119 mii lei), a redevenței datorate pentru concesionarea serviciilor publice (SC Tetkron SRL Brașov – 239 mii lei, SC Ecosal Re-Li-Vo SRL Recea, SC Serviciul Public Rupea SRL Rupea).
De asemenea, nu în toate cazurile operatorii economici au determinat, evidențiat în contabilitate, declarat și virat obligațiile datorate bugetului general consolidat la statului, constând în vărsăminte pentru persoane cu handicap neîncadrate (RAGCPS Săcele RA – 33 mii lei), impozit pe profit (RPL Stejarul RA Rupea – 166 mii lei).
- La majoritatea operatorilor economici s-a constatat plata către directorii acestora a unor venituri salariale care depășesc cuantumul reglementat prin OUG nr. 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, cu modificările și completările ulterioare, sau plata către membrii consiliilor de administrație și cenzorilor a unei indemnizații mai mare decât cea reglementată prin OUG nr. 79/2008 (913 mii lei).
- Efectuarea de cheltuieli cu bunuri și servicii, respectiv de capital fără contraprestație, achiziții pentru bunuri care nu au legătură cu obiectul de activitate al operatorului economic (SC Tetkron SRL Brașov, RPL Stejarul RA Rupea, RPL Ocolul Silvic „Pădurile Făgărașului” RA Voila).

Exemplificăm în acest sens:

RPL Stejarul RA Rupea a achiziționat prin leasing financiar, în perioada 2009 – 2010, cinci autovehicule de teren fără ca acestea să fie cuprinse în listele de investiții, cu destinația controlul permanent și eficient al fondului forestier de către proprietarii de pădure, respectiv primăriile Bunești, Jibert, Ungra, Cața și Ticuș, în condițiile în care conform atribuțiilor stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare, operatorul economic organizează și execută paza fondului forestier pe care îl administrează și asigură integritatea acestuia. Operatorul economic a predat în comodat cele cinci autovehicule primarilor comunelor proprietare a fondului forestier, iar cheltuielile ocazionate cu achiziția acestora (ratele de leasing financiar, comisioanele, dobânzile de leasing, reviziile și asigurările) precum și amortismntul aferent, au fost considerate pe măsura producerii lor cheltuieli nedeductibile fiscal la calculul impozitului pe profit și au fost scăzute din vărsământul din profitul net virat unităților administrativ-teritoriale, contribuind astfel, fără bază legală, la achiziția de către comunele respective a unor autoturisme din vărsământul pe profit datorat.

În mod similar a procedat și RPL Ocolul Silvic „Pădurile Făgărașului” RA Voila prin achiziția a două autoturisme predate în custodie comunelor Recea și Hârseni.

Abaterile constatate la operatorii economici s-au produs pe fondul unui control intern deficitar/inexistent sau ineficient care să asigure gestionarea resurselor publice în condiții de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate.

IV. Informații în legătură cu aplicarea de amenzi contravenționale și de sesizare a organelor de urmărire penală

În perioada 01.01.2014 – 14.11.2014, au fost întocmite patru Procese-verbale de contravenție pentru abateri de la dispozițiile Legii privind finanțele publice locale nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare (UATC Budila, UATC Sâmbăta de Sus, UATC Șinca Nouă, UATM Făgăraș) și un proces verbal de contravenție pentru abateri de la dispozițiile OG nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, cu modificările și completările ulterioare (UATC Drăguș).

Potrivit prevederilor art. 33 alin. (4) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, în situațiile în care în rapoartele de audit se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale sunt sesizate organele în drept pentru asigurarea valorificării constatărilor.

În perioada 01.01.2014 – 14.11.2014, s-au sesizat organele de urmărire penală în cazul UATC Sâmbăta de Sus pentru abateri cauzatoare de prejudicii cu consecințe în diminuarea veniturilor bugetului local, fiind rezultatul derulării unor contracte încheiate de primăria comunei Sâmbăta de Sus reprezentată de primar, cu agenții economici – SC Antada Com SRL Făgăraș și SC Luxand Desing Făgăraș, la care fiica acestuia este acționar majoritar și administrator și al neevidențierii în contabilitate a unor venituri datorate bugetului local de două societăți: SC Antada Com SRL Făgăraș (la care fiica primarului este asociat majoritar și administrator) și SC Florirex SRL Făgăraș – la care soția și fiul primarului sunt asociați.

Potrivit prevederilor art. 64 din Legea nr. 94/1992 republicată, nerecuperarea prejudiciilor, ca urmare a nedispunerii și a neurmăririi de conducerea entității a măsurilor transmise de Curtea de Conturi, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

În perioada 01.01.2014 – 14.11.2014, au fost astfel sesizate organele de urmărire penală în 6 cazuri pentru fapta de nerecuperare a prejudiciilor, ca urmare a nedispunerii și neurmăririi de către conducerea entităților a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi și fără ca entitățile să aducă argumente temeinice în sprijinul omisiunii de îndeplinire a măsurilor din decizie și de recuperare a prejudiciilor: UATC Bunești, UATC Cața, UATC Cristian, UATC Homorod, UATC Târlungeni, UATJ Brașov.

Rezultatele acțiunilor de audit și control desfășurate de Camera de Conturi Brașov au fost aduse la cunoștința managementului entităților atât pe parcursul acțiunilor cât și cu ocazia concilierilor, dar în foarte puține cazuri acestea au dat curs solicitărilor de remediere în timpul acțiunilor, a abaterilor constatate. Deși cu ocazia concilierilor, majoritatea conducerilor entităților au conștientizat încălcarea dispozițiilor legale, ulterior au contestat măsurile dispuse prin decizii, existând situații de contestare inclusiv a măsurilor care nu aveau consecințe financiare.

V. Concluzii și recomandări

Urmare acțiunilor de audit/control desfășurate pe parcursul anului 2014 la nivelul unităților administrativ-teritoriale, a instituțiilor subordonate și a operatorilor economici de subordonare locale, au fost constatate abateri de la reglementările legale care au avut ca efect producerea de prejudicii în gestionarea resurselor publice, nestabilirea și nevirarea la buget, în totalitate și la termenele legale, a impozitelor și taxelor, precum și reflectarea nereală a patrimoniului public în situațiile financiare anuale auditate.

Aceste abateri și nereguli consemnate în actele întocmite cu ocazia verificărilor efectuate scot în evidență:

- ✓ lipsa sau incorectitudinea evidențelor privind veniturile cuvenite bugetelor locale ca urmare a neinventarierii și evaluării incorecte a materiei impozabile și a bazei de impozitare în funcție de care se stabilesc impozitele și taxele locale;

- ✓ un management defectuos asupra fondurilor publice, precum și necunoașterea sau insuficienta cunoaștere de către ordonatorii de credite și conducerile operatorilor economici a procedurilor privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea resurselor publice locale;
- ✓ disfuncționalități în angajarea cheltuielilor și în efectuarea plăților din cauza lipsei de finanțare prin elaborarea de bugete nerealiste, fundamentate pe baza unor resurse potențiale și nu certe;
- ✓ disfuncționalități în organizarea și exercitarea controlului intern/manAGERIAL și auditului public intern;
- ✓ politici neperformante de recrutare, pregătire profesională și evaluare a personalului, care nu asigură eficiență și performanță în exercitarea atribuțiilor.

Pe fondul abaterilor de la legalitate și regularitate cu impact asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, precum și a reflectării corecte a patrimoniului unităților administrativ-teritoriale și a operatorilor economici, Camera de Conturi a Județului Brașov a recomandat ordonatorilor de credite și conducerilor operatorilor economici să ia următoarele măsuri:

- ✓ fundamentarea bugetului local să se realizeze prin dimensionarea veniturilor proprii având la bază inventarierea și evaluarea materiei impozabile existente pe raza localității și a bazei impozabile specifice fiecărei categorii de venit, corelat cu posibilitățile reale de încasare a acestor venituri, iar fundamentarea cheltuielilor să se efectueze în concordanță cu reglementările specifice prin care se stabilesc categoriile de cheltuieli ce se pot cuprinde în bugetele locale;
- ✓ respectarea principiilor contabile în organizarea și conducerea evidenței contabile, astfel încât să se asigure conducerea la zi a evidenței patrimoniului;
- ✓ organizarea și implementarea sistemului de control intern, inclusiv activitatea de audit public intern, prin instituirea unui sistem clar de reguli și responsabilități care să conducă la reducerea ariei de manifestare a neregulilor și a deficiențelor constatate în domeniul finanțelor publice;
- ✓ organizarea mai bună a activității de colectare a veniturilor, inclusiv prin utilizarea tuturor procedurilor legale de executare silită a creanțelor bugetelor locale;
- ✓ actualizarea inventarului bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unităților administrativ-teritoriale, cu modificările intervenite în structura și valoarea acestora, aprobarea acestora de autoritățile publice deliberative și efectuarea demersurilor legale pentru actualizarea anexelor la HG nr. 972/2002; evidențierea în contabilitate a modificărilor intervenite și asigurarea concordanței între informațiile existente în evidența contabilă cu cele din inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al localităților;
- ✓ inventarierea de ansamblu a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale și al operatorilor economici, pentru stabilirea stării acestuia, evaluarea lui corectă și evidențierea în contabilitate;
- ✓ reevaluarea/evaluarea activelor fixe corporale aflate în patrimoniul unităților administrativ-teritoriale și al operatorilor economici cu scopul determinării valorii juste a acestora la data bilanțului, ținându-se seama de inflație, utilitatea bunului, starea acestuia și de prețul pieței;
- ✓ urmărirea și verificarea de către autoritățile administrației publice locale a modului de perfectare a contractelor de închiriere, concesiune și administrare a bunurilor, urmărirea respectării de către concesionari/chiriași/administratori a clauzelor contractuale, în vederea încasării efective a veniturilor din desfășurarea acestor forme de exploatare a bunurilor proprietate a unităților administrativ-teritoriale;
- ✓ în cazul abaterilor care s-au concretizat în efectuare de plăți nelegale, atât prin faptul că acestea nu sunt reglementate de acte normative cât și prin faptul că, plățile în cauză nu au la bază documente justificative legal întocmite sau achizițiile s-au efectuat prin neasigurarea unor politici concurențiale de achiziție, care să permită obținerea unui preț la nivelul celui uzual practicat pe piață, s-a dispus, stabilirea întinderii prejudiciilor aduse bugetelor locale și luarea măsurilor de recuperare a acestora în condiții de legalitate;
- ✓ includerea în contractele de achiziții publice a clauzei privind constituirea garanției de bună execuție, precum și constituirea acesteia pentru toate contractele de achiziție aflate în derulare și/sau pentru achizițiile aflate în termenul de garanție, în condițiile prevăzute de

- legislația în vigoare; înregistrarea în evidența contabilă a garanțiilor de bună execuție în conturi contabile în afara bilanțului, în funcție de modalitatea de constituire;
- ✓ organizarea serviciului public de alimentare cu apă și a serviciului public de salubritate a localităților conform prevederilor legale în vigoare, fundamentarea taxelor speciale în condițiile legii, având în vedere numărul real al beneficiarilor, distinct pentru persoane fizice și juridice, precum și respectarea condițiilor de echilibru a nivelului taxelor cu nivelul tarifului perceput de operatori;
 - ✓ calcularea, evidențierea în contabilitate și virarea la bugetul de stat a impozitului pe profit și a taxei pe valoarea adăugată, inclusiv a acesorilor aferente, de către operatorii economici verificați;
 - ✓ administrarea bunurilor proprietate publică și utilizarea resurselor financiare ale bugetelor locale, în condițiile respectării principiilor bunei gestiuni financiare.